

ELŐTERJESZTÉS

**Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2022. szeptember 27. napján tartandó soros, nyílt ülésére**

Tárgy: A Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezete tevékenységéről szóló tájékoztató

Tisztelt Képviselő-testület!

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy Munkatervében évről-évre napirendjére tűzi az önkormányzati támogatásban részesülő egyes civil szervezetek tevékenységéről, terveiről szóló tájékoztató megtárgyalását.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete munkatervének összeállításakor úgy határozott, hogy a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezete tevékenységéről, céljairól szóló tájékoztatót a 2022. szeptember 27-i soros ülésének keretében kívánja megismerni. Majláth Imre, a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezetének elnöke a tájékoztatót 2022. szeptember 19-én megküldte, melyet jelen ülés keretében terjeszték be a Képviselő-testületnek megvitatásra. A tájékoztató az előterjesztés mellékletét képezi.

A Munkaterv szerint a tájékoztatót véleményezi az Oktatási és Kulturális Bizottság és a Városfejlesztési és Pénzügyi Bizottság. A bizottsági határozatok ismertetésére a képviselő-testületi ülésen kerül sor.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg, majd hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezete tevékenységéről, céljairól szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2022. szeptember 23.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Benkő Anita igazgatási ügyintéző

Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

Beszámoló a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Helyi Szervezetének munkájáról

Tótkomlói Helyi Szervezet	
Szám: 17/90-36/2022	
Dátum: 2022. SZEPTEMBER 19.	
Aláírás: [Signature]	

A helyi szervezet működésének adatai:

A Rákóczi Szövetség Helyi Szervezete 2008. június 20-án alakult 17 fő taglétszámmal, 3 tagú vezetőséggel. Elnök Majláth Imre, alelnök Motyovszkiné Udvaros Ida, további elnökségi tag Kruzslicz Ferencné lett, aki egy év múlva lemondott tisztségéről. A kibővített vezetőség új tagjai Dr. Gyivicsánné Majláth Ágnes és Motyovszki Jánosné lettek, majd az ötéves ciklus letelte után további tagok vállaltak vezetőségi munkát Kurucz Jánosné, Séhorcz Tiborné személyében. Jelenleg egy 10-12 főből álló team segíti a vezetőség munkáját, melyben a szervezet minden korosztályának képviselői helyet kapnak. A szervezet taglétszáma az évek során fokozatosan emelkedett az elhalálozások és elköltözések ellenére is. Jelenleg 99 tagot számlálnak.

A helyi szervezet a Rákóczi Szövetség országos szervezetéhez tartozik, és annak irányelvei szerint működik. Ennek értelmében szakmai és pénzügyi beszámolói kötelezettséggel tartozik a Rákóczi Szövetség országos elnöksége felé, amit minden év végén megtesz. Ezzel egyidőben elkészíti a következő évre szóló munkatervét, amit szintén évente megküld az országos szervezet elnökségének.

Helyi szervezetünk munkájáról facebook oldalán (https://www.facebook.com/R%C3%A1k%C3%B3czi-Sz%C3%B6vets%C3%A9g-T%C3%B3tkoml%C3%B3i-Helyi-Szervezete-489909848072759/?modal=admin_todo_tour) kaphatnak tájékoztatást az érdeklődők.

Működési feltételek:

A helyi szervezet tagjai tagdíjat fizetnek, melynek mértékét az országos központi szervezet határozza meg. Jelenleg aktív dolgozók számára 1000 forint, nyugdíjasoknak 600, diákoknak 300 forint évente.

Az önkormányzat támogatása, melyet a civil szervezeteknek évente folyósít, jelenleg 225.000 forint, melyet helyi szervezetünk ezúton is megköszön.

Nagyobb rendezvényeinkhez kaptunk már támogatást a Rákóczi Szövetség belső pályázatán keresztül is (esetenként 100.000-200.000 forint), valamint a megyétől is részesültünk két alkalommal támogatásban.

Ezen felül programjaink megszervezéséhez a tagság is nagy arányban hozzájárul, vannak rendezvényeink, melyek teljes mértékben önköltségesek.

Rendezvényeinket, taggyűléseinket többségében a Természet Házában vagy az Erzsébet ligetben tartjuk.

A Rákóczi Szövetség céljairól

A Rákóczi Szövetség célja a Kárpát-medencei magyarság sokoldalú támogatása, összetartozástudatának erősítése. Ezt a célt többszáz határon belüli és kívüli felnőtt és ifjúsági szervezet hivatott képviselni. Ennek szellemében a Rákóczi Szövetség központi szervezete támogat minden olyan kezdeményezést és programot, mely a magyar kultúra és történelem értékeit helyezi fókuszába. Helyi szervezetei is ennek szellemében végzik munkájukat. A tótkomlói helyi szervezet megalakulása kezdetétől fő feladatának tartja, hogy mindezek szellemében szoros kapcsolatot alakítson ki a Felvidékről áttelepített családok és a szülőföldön élők között, s ápolja a felvidéki hagyományokat. Ezt mindenki számára szeretnénk lehetővé tenni, nem kell felvidéki kötődéssel rendelkeznie annak, aki kéri felvételét szervezetünkbe. Mindenkit szeretettel várunk, aki egyetért céljainkkal.

Helyi szervezet eddigi munkája

Helyi szervezetünk 2008-as megalakulása óta számos programot szervezett tagsága számára, s aktívan bekapcsolódott más civil szervezetek és a város programjaiba is.

Tevékenysége pontokba szedve:

- A helyi szervezet tagjai rendszeresen vesznek részt városunk **ünnepi megemlékezésein**. Felkérésre többször tartottunk ünnepi beszédet, szavalattal színesítettük a rendezvényeket, koszorúztunk. A **Kommunista Diktatúra Áldozatainak Emléknapján** a katolikus templom falán elhelyezett emléktábla koszorúzásánál a megemlékezésekben mindig szerepet vállalunk. Kezdeményeztük megemlékezés megszervezését a **Nemzeti Összetartozás Napja** alkalmából, melyben 2011 óta folyamatosan részt veszünk. Kiemelkedően jelentős volt a **2012.** évi megemlékezés, melynek méltóságát emelte a meghívott vendégek sokasága. Jelenlétével megtisztelte rendezvényünket dr Schmidt Mária, Vantara Gyula, Tolnai Péter, Fekete Péter a

békéscsabai Jókai Színház igazgatója is. Az megemlékezést és koszorúzásokat ebéd követte, majd a megemlékezők többsége Békéscsabára utazott, s a Jókai Színházban megtekintette a **Fehérlaposok** című rockoperát, mely a felvidékről kitelepítettek kálváriáját mutatja be egy család sorsán keresztül. A rendezvénysorozat másnap, június 3-án, délután egy filmnézéssel egybekötött **történelmi vetélkedővel** folytatódott, melyet az ifjúsági szervezet tanárai (Poljak Krisztina, Gyivicsánné Majláth Ágnes és Deák-Fogarasi Ede) szerveztek a gimnazistáknak, természetesen Trianon témakörben. A három fős csapatok végignézték egy 50 perces dokumentumfilmet, majd ezzel kapcsolatban 30 rövid kérdésre kellett válaszolniuk. A történelmi vetélkedőt rövid uzsonna követte, majd sötétedés után **fáklyákkal végigvonultak** Tótkomlós fő utcáján az Erzsébet ligetig, ahol a Himnusz és Székely Himnusz eléneklése után megkoszorúzták a Trianon emlékére állított kopjafát.

Támogattuk és segítettük a **Mária emlékhely** kialakítását, s azóta is segítjük az évenkénti megemlékezések megszervezését szeptember 8-án a Kisboldogasszony napján.

- Erősítettük **kapcsolatunkat a határainkon túli**, magyar lakta, elsősorban felvidéki településekkel, a fiatalokat megismertettük őseink szülőföldjével. Szoros kapcsolatot építettünk ki Tallós település önkormányzatával és egyházi vezetésével. Részt vettünk **Mária napi megemlékezésükön**, a szentmisét a két település plébánosa együtt celebrálta. Jó kapcsolatunknak hála 2017-ben a Jankó János Általános Iskola és Gimnázium diákjait a település egy napra vendégül látta.

2011. szeptemberében a helyi szervezet régen tervezett **felvidéki utazását** valósíthatta meg. A három napos kirándulás lehetőséget nyújtott idősebb tagjaink számára, hogy szülőföldjükre visszalátogathassanak, a fiatalabb generáció pedig megismerhette honnan származnak ősei. Eközben ez a program alkalmat adott a kapcsolatok ápolására Tótkomlós testvértelepüléseivel (Tallós, Galánta). A pár napos úton számos program volt. Megnézték a komarnoi Európa Parkot, részt vettek a tallósi templombúcsún, ellátogattak Galántára, fürdöztek Felsőszeliben.

Méltóképpen megemlékeztünk Felvidéken is a kitelepülés, áttelepülés **70. évfordulójáról**. Kiemelkedő volt a felvidéki megemlékezések között a **pozsonyvezekényi**, melyre a pitvarosi áttelepítettekkel közösen utaztunk ki, de segítettük tagjaink kijutását a tallósi és alsószeli megemlékezésekre is.

Az erdélyi **Bereck** és a délvidéki **Magyarkanizsa** önkormányzatával, illetve a **Rákóczi Szövetség** ottani helyi szervezeteivel szoros, testvéri kapcsolatot alakítottunk ki, kölcsönös cserelátogatásokkal.

- Képviseljük helyi szervezetünket az országos emlénapokon is, így **2019. április 12-én**, a Felvidékről kitelepített magyarok emlénapján küldöttségünk részt vett a Rákóczi Szövetség központi szervezete által rendezett emlékűnnepségen Budapesten, **2022-ben** szintén ott voltunk ezen a nagyszabású eseményen, melyet ezalkalomból az Európa Hajón rendeztek.

- Ápoljuk szövetségünk névadójának **II. Rákóczi Ferencnek** emlékét. Megalakulásunk utáni évben **2009** április 19-én első zarándokutunk **Kassára** vezetett. Városnézés, Rodostói ház és a Kassai Dóm megtekintése szerepelt a programban. Az attemplomban megkoszorúztuk **II. Rákóczi Ferenc** és hű kísérőinek sírját. A nap folyamán kísért és kalauzolt bennünket Jan Süli volt magyarországi konzul, Tótkomlós díszpolgára.

2019. őszén Sárospatakon jártunk egy kétnapos kirándulás keretében, ahol feltérképezhettük a **Rákóczi várat**, a Református Kollégium impozáns könyvtárát, s hazafelé megálltunk megcsodálni a Debreceni Nagytemplomot is.

- Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk feltérképezni a környékünkön fellelhető gazdag kulturális értékeket. Ennek kapcsán **2021. szeptember 11-én Gyulán** jártunk egy napos kirándulás keretében, ahol a csodálatosan felújított Almásy-kastélyt és a Gyulai várat tekintettük meg, természetesen tárlatvezetéssel.

2022. májusában Szabadkígyósra látogattunk el, hogy gyönyörködhessünk a Wenckheim-kastély impozáns épületében, s sétát tehessünk ragyogó parkjában.

- A **magyarságtudat elmélyítése** érdekében kirándulásokat szerveztünk hazánk történelmének megismerése céljából **Ópusztaszerre** és **Budapestre**. A Történelmi Emlékpark és a Parlament meglátogatása a történelmi ismeretek elmélyítése mellett maradandó élményt is szerzett a résztvevők számára.

- Fontosnak tartjuk a **keresztyén kultúra ápolását**, hitünk megerősítését. Ennek szellemében **2017-ben** a Mária kör tagjaival közösen kirándulást szerveztünk **Csíkсомlyóra**. A magyarok és székelyek anyanyelvhez és valláshoz való erős kötődése mély benyomást tett mindannyiunkra, azóta mi is kicsit más, valószínűleg jobb emberek lettünk.

- A **kultúra értékeinek** közvetítésében fontos szerepe volt a szarvasi kirándulásunknak, ahol megkoszorúztuk a Történelmi Magyarország mértani középpontjában felállított emlékművet, majd színházlátogatással fejeztük be a napot a **Szarvasi Vízi Színházban**. Emellett többször kaptunk kulturális élményt Békéscsabán a **Jókai színházban** is: láttuk többek között Dumas: Monte Cristo grófjának musical változatát, George Bernard Shaw: Pygmalion című művének színpadi változatát a My Fair Lady-t, s Koltay Gergely: Trianon című rockoperáját.

2011. áprilisában **dr. Pukkai László**, Alsószeliben született helytörténész, gimnáziumi tanár tartott könyvbemutatót és pódiumbeszélgetést a Természet Házában, ahol helyi szervezetünk tagjai nagy számban vettek részt, s többen megvásárolták a bemutatott könyvet is.

Irodalmi esten volt vendégünk 2018-ban **Zsuffa Tünde** író, aki közel 90 érdeklődő számára nyújtott maradandó élményt. Az író életfilozófiája rádöbbsentett minket, hogy a lakóhelyünkön is sok feladatunk van, kulturális életének felemelése területén. Már két ízben **2019-ben** és **2022-ben** is sikerült meghívunk városunkba **Tóth Péter Lóránt** versvándort, aki első alkalommal József Attila, másodjára Radnóti Miklós életújába és irodalmi munkásságába vezette be gimnazistáinkat.

Kurucz Ádám Konrád színművész pedig felnőtt tagjaink számára tartott Petőfi Sándor életművéből lebilincselő előadást 2022-ben.

2021. decemberében Polus Enikő, országos hírű mentálhiénés szakember tartott előadást meghívásunkra a Természet Házában. Az előadás nyilvános volt, szívesen láttuk tagjaink mellett a város minden polgárát.

- Fontos feladatunknak tartjuk a még meglévő **tárgyi és írásos emlékek összegyűjtését** a felvidékről kitelepített családok életéből. Az összegyűjtött tárgyakból kétszer rendeztünk már **kiállítást**, először **2010. szeptember 25-én** „Mint fészkeből kizavart madár” címmel a Természet Házában, mely ünnepségen közel 200 fő jelent meg. A

tagságon kívül az ifjúsági szervezet minden tagja, Tótkomlós város akkori polgármesterasszonya, alpolgármesterei, városunk képviselői és a kisebbségi szlovák önkormányzat vezetője is jelen volt. Megtisztelte jelenlétével ünnepségünket Tolnai Péter a Békés megyei közgyűlés alelnöke, a vajdasági Magyarok Művelődési Egyesületének elnöke és az ottani Rákóczi Szövetség küldöttsége. A megnyitó beszédet Gazda Istvánné református lelkész és Nagy Ferenc címzetes esperes plébános tartotta, majd Tomanek Gábor és Nagy Erika színművészek ünnepi műsorát tekinthették meg a jelenlévők. A szép és értékes kiállítás egy hónapig volt megtekinthető, lebontása után az összegyűjtött anyagot a több mint harminc kiállítónak hiánytalanul visszaadtuk.

Másodjára pedig **2017**-ben a lakosságcsere 70. évfordulója alkalmából állítottuk fel a **kiállítást**. Sajnos az összegyűjtött anyagot állandó gyűjtemény formájában teremhiány miatt nem tudjuk megtartani, így féltő, hogy ezek a dokumentációk idővel megsemmisülnek vagy elvesznek.

Szerencsésebb helyzetben vagyunk a szóbeli és az írásbeli **visszaemlékezések** terén. Sok anyagot gyűjtöttünk össze és dokumentáltunk főleg az idősebb korosztály tagjaitól, akik tizenévesként még Felvidéken éltek, s emlékeiket szívesen osztották meg velünk. Folyamatosan terveink között szerepel ezek megjelentetése, ami azért is szükséges lenne, mert a kérdés még hetven év után is érdeklődésre tart számot. Sok egyetemista és főiskolás írja a témából szakdolgozatát. Az országos média is érdeklődik a téma iránt. 2011. márciusában Majláth Imre, Motyovszkiné Udvaros Ida és Kiss Pálné adott **interjút** Farkas Erikának, a **Kossuth Rádióban** lévő **Hely** című műsor szerkesztőjének. Téma az áttelepített magyarok itteni beilleszkedése és mai helyzete volt. A riportot két részletben, egy-egy órában sugározta a Kossuth Rádió. Egy másik alkalommal alelnökünk Motyovszkiné Udvaros Ida **rendhagyó történelem órát** tartott a Benes dekrétumok alapján megvalósult kitelepítésről Hódmezővásárhelyen, az **Emlékpont múzeumban**.

2021. februárjában Majláth Imre, Horváth Zoltán és Kárász Gábor adott interjút az **Egy.hu** országos online újságnak.

- Csatlakoztunk a településen mások által elindított, a várost szebbé tevő kezdeményezésekhez is. A **Mária szobor** megvalósításánál felajánlottuk segítségünket. Az **1956-os emlékmű** felállításánál a történelmi hitelesség biztosítása

érdekében összeállítottuk a pontos névsort, az eseményekben részt vevők tevékenysége alapján.

- Többéves tapasztalatunk alapján **segítettük a pitvarosi helyi szervezet megalakulását.** Azóta is szoros kapcsolatot folytatunk, kölcsönösen részt veszünk egymás rendezvényein.

2020. június 9-én részt segítettük a **békés megyei helyi szervezetek találkozájának** megszervezését Tótkomlóson, s részt vettünk az eseményen, melyet Csáky Csongor Elnök Úr is megtisztelt jelenlétével.

2021-ben szorosabbra fűztük addig is meglévő kapcsolatainkat a **békéscsabai helyi szervezettel**, s annak vezetőjével Kovács Nórával.

Helyi szervezetünk **fennállásának 10 évfordulóját 2018.** november 30-án ünnepelte. A Természet Házában megtartott ünnepség előtt megkoszorúztuk a lakosságcseré emlékéket őrző márványtáblát a vasútállomáson, majd ünnepi taggyűlésre került sor. Ezen a taggyűlésen kerültek köszöntésre alapító tagjaink, s azon tagjaink, akik még Felvidéken születtek. A taggyűlést a Jankó János Általános Iskola és Gimnázium tanulóink műsora színesítette, majd közös vacsora zárta.

- Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk részt venni a Rákóczi Szövetség központi eseményein, melynek jegyében **2022. májusában** két fő képviselt bennünket a **helyi szervezetek országos találkozáján Sátoraljaújhelyen.**

- Igyekszünk részt venni a város, vagy más civil szervezet által szervezett eseményeken, programokon is. Példaként: **2022-ben** aktívan vettünk részt a **Kvaszjenka fesztiválon**, sütöttük a palacsintát a közalapítvány által szervezett **jótékonysági palacsintasütésen.**

Az ifjúsági szervezetről

A Rákóczi Szövetség Jankó János Ifjúsági Szervezetét 2009. június 12-én alapította gimnáziumunk 10 gimnazistája. Vezetőtanárként Dr. Gyivicsánné Majláth Ágneszt választották meg. Az alakuló ülésen részt vett Csáky Csongor is, a Rákóczi Szövetség mostani elnöke.

Már az első évtől kezdve aktívan bekapcsolódtak a több mint száz ifi szervezetet számláló szövetség életébe. Azóta is lelkesen folytatják a megkezdett munkát, adják át a stafétabotot a következő generációknak. Patronáló tanáraik köre is bővült, a munkába bekapcsolódtak Poljak Krisztina, Sárosi Ildikó, Lehoczki Istvánné tanárnők is, de segítséget várhatnak Molnár Gábor Pál és Deák-Fogarasi Ede tanár uraktól is.

Tevékenységi körük két fő témára összpontosít: a magyar történelem és kultúra megismerésére és a határon túli magyarsággal való kapcsolattartásra. Ennek érdekében minden évben részt vesznek a sátoraljaújhelyi táborban, ahol 250 határon belüli és kívüli fiatal vesz részt közösen irodalmi és történelmi előadásokon, kirándulásokon, sportversenyeken. Emellett évente járnak a Rákóczi Szövetség által szervezett vezetőképzőkre, délvidéki, felvidéki, kárpátaljai túrákra, budapesti ünnepekre. Többször jártak Erdélyben. Beneveznek országos történelmi vetélkedőkre, pályázatokra.

Pályázatukkal többször is értek el kiemelkedő eredményt tagjaink: Bakai Anikó, Hrivnák Anett, Hrivnák Renáta és Csizmadia Csilla tanulók elismerésben is részesültek.

A Jankó János ifjúsági szervezet tagjai a helyi kulturális életben is szerepet vállalnak. Állandó résztvevői, szereplői a városi kulturális eseményeknek, ünnepeknek. Rendszeresen szerveznek programot saját keretek között is június 4-re, s vetélkedővel, fáklyás felvonulással, koszorúzással emlékeznek meg a Nemzeti Összetartozás Napjáról. Ezenkívül csapatépítő jelleggel közös szalonnasütéseket, beszélgetéseket szerveznek.

Felvették a kapcsolatot a környék ifjúsági szervezeteivel is, így részt vehettek már Békéscsabán egy vetélkedővel összekötött csapatépítési tréningen is.

A felnőtt szervezettől sok segítséget kapnak munkájukhoz, amiért ezúton is köszönetüket fejezik ki.

Helyi szervezetünk minden tagja nevében köszönjük a város vezetésének bizalmát és munkánk segítségét. Ismételten köszönjük, hogy **2021**-ben méltónak tartották szervezetünket a **Pro Urbe díjra**. Igyekszünk munkánkkal továbbra is a városért, polgáraiért tevékenykedni.

Tótkomlós, 2022. szeptember 15.

Majláth Imre

a helyi szervezet elnöke